

معرفی نسخه‌های خطی دیوان شعاعی قاجار

زهرا جلیلی^۱، حسین عطریان^۲

۱- کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه یاسوج

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور شیراز

چکیده

آنچه از گنجینه میراث ادبی مکتوب ما در دسترس است اندک نیست؛ ولیکن با تمام کوشش‌هایی که در جهت احیا و شناساندن این آثار صورت پذیرفته، شاعران و نویسندگانی و آثاری که هنوز در انزوا قرار دارند، کم نیستند. یکی از ستارگان درخشان ادب فارسی که در زاویه گمنامی قرار گرفته و در عصر خویش از شاعران توانا و مشهور بوده، "محمد حسین بن عیسی دولو بیگلریگی" متخلص به "شعاعی" است که در دوره قاجار می‌زیسته و آثارش جزء دوره بازگشت ادبی می‌باشد. دیوان شعاعی قاجار شامل مثنوی‌های "مصیبت‌نامه" و "مختارنامه"، غزلیات و قالب‌های دیگر همچون قطعه، قصیده، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند، رباعی و ... است؛ که در مجموع شامل حدود هفده هزار بیت است. در مثنوی‌ها به تقلید از شاهنامه فردوسی و در غزلیات از سعدی و حافظ اقتفا و پیروی کرده است. در این مقاله نگارندگان با استفاده از تصاویر دو نسخه این کتاب، یکی متعلق به کتابخانه ملی و دیگری متعلق به کتابخانه ملک، به معرفی این نسخ پرداخته‌اند.

واژگان کلیدی: شعر فارسی، نسخه خطی، تصحیح، شعاعی قاجار